

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ
МІЖНАРОДНА СТУДІЯ ФІНАНСІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

**IV Міжнародна науково-практична конференція
СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ:
ЛОКАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

8–9 вересня 2021 р.

Збірник матеріалів

Тернопіль

2021

*Збірник матеріалів рекомендовано до друку
вченою радою факультету фінансів та обліку Західноукраїнського
національного університету (протокол № 1 від 20 жовтня 2021 року)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Десятнюк О. М., д-р. екон. наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародна діяльність та інноваційний розвиток) ЗУНУ

Кізіма А. Я., канд. екон. наук, доцент, декан факультету фінансів та обліку ЗУНУ

Тулай О. І., д-р. екон. наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ

Русін В. М., канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ

Савчук С. В. канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ

Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 8-9 вересня 2021 року). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 247 с., укр. мова, англ. мова.

За зміст і достовірність викладених матеріалів відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

Секція 1. Новелізаційні тенденції сучасної фіскальної політики Sections 1. Innovation tendencies of modern fiscal policy	9
<i>Jozef Glova, Alena Andrejovská</i>	
MODELLING COUNTRY EQUITY RISK PREMIUM IN CZECH REPUBLIC USING TIME-VARYING CAPM	9
<i>Захарій Варналій</i>	
ФІСКАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКОЛОГІЇ	18
<i>Оксана Десятнюк, Федір Ткачик</i>	
АРХІТЕКТОНІКА МОДЕЛЕЙ ФІСКАЛЬНОГО ФЕДЕРАЛІЗМУ В КРАЇНАХ ЄС	21
<i>Георгій Рогов</i>	
ПОДАТКОВІ СТИМУЛИ ДЕКАРБОНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	23
<i>Андрій Кізима</i>	
ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ .	26
<i>Святослав Герчаківський</i>	
МИТНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ НОВІТНІХ ЗАГРОЗ	28
<i>Інна Гуцул</i>	
ІНФОРМАЦІЙНА ПАРАДИГМА МИТНОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	30
<i>Сергій Косторной</i>	
ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО КАБІNETУ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ.....	32
<i>Вікторія Руденко</i>	
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ВИМІР ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	34
<i>Катерина Крисовата</i>	37
АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ МИТНИМ РИЗИКАМ ТА КОНТРАБАНДНИМ ПОТОКАМ.....	37
<i>Роман Мисливець</i>	
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ВАЖІЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	39
<i>Ангелина Каратнюк-Гумовська</i>	
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ЦИФРОВИХ ФІНАНСІВ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	42
Секція 2. Податкова система України в умовах геоекономічних дисбалансів Sections 2. The tax system of Ukraine in terms of geoeconomic imbalances	45
<i>Ірина Жураковська</i>	
ОБЛІК І КОТРОЛЬ ЗЕМЛІ ЯК ОБ'ЄКТА ОПОДАТКУВАННЯ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ.....	45
<i>Ірина Лещух</i>	
ФІСКАЛЬНІ ДЕЛІКТИ ЯК СКЛАДОВА ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ У СЕКТОРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	47

<i>Ірина Гузела</i>	
УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В КОНТЕКСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СВІТОВОГО ДОСВІДУ	51
<i>Павло Була</i>	
ОЦІНКА МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	54
<i>Юліана Дупеліч</i>	
СТРУКТУРА ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ОПТИМІЗАЦІЇ.....	57
<i>Іванна Мороз</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ БОРГОВОГО ПРАВИЛА В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬЩІ	60
<i>Володимир Цап</i>	
ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	63
Секція 3. Нові підходи до управління публічними фінансами Sections 3. New approaches to public finance management.....	67
<i>Oksana Tulai, Sviatoslav Nytko</i>	
FINANCIAL PARADIGM OF PRIMARY MEDICAL CARE.....	67
<i>Микола Карлін</i>	
ДОСВІД КРАЇН ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ У ЗДІЙСНЕННІ І РЕГУЛЮВАННІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	69
<i>Ольга Кириленко</i>	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТІВ УЧАСТІ.....	71
<i>Василь Дем'янишин</i>	
НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАНИМИ ФІНАНСАМИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	73
<i>Ljudmyla Alekseyenko, Olga Kosovych</i>	
ANISOTROPY OF FINANCIAL RELATIONS IN THE SERVICE ECONOMY	76
<i>Наталя Метеленко</i>	
ВЕКТОР ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СТИМУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	79
<i>Алла Двігун</i>	
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	83
<i>Оксана Чеберяко</i>	
УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНІМ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	87
<i>Зоряна Лободіна, Тетяна Лушней, Віталій Нечепоренко</i>	
ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФУНКЦІЙ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ БЮДЖЕТУ ДЕРЖАВИ.....	91

<i>Наталія Бак</i>	
МОЖЛИВОСТІ АКТИВІЗАЦІЇ РОЛІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ АДМІНІСТРУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ.....	96
<i>Вікторія Булавинець, Анна Михалік</i>	
ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ВЕКТОРИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	99
<i>Svitlana Savchuk, Nataliya Kolomyuchuk, Viktoriia Savchuk</i>	
MACROFINANCIAL RISK-MANAGEMENT IN THE FIELD OF PUBLIC FINANCE MANAGEMENT	102
<i>Ірина Сидор</i>	
ФІНАНСИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ.....	105
<i>Антоніна Дем'янюк, Никита Дем'янюк</i>	
ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ В УПРАВЛІННІ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ	107
<i>Віктор Русін, Олександр Секрет, Інна Жовкла</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ОРГАНАМИ КАЗНАЧЕЙСТВА.....	110
<i>Роман Кучер</i>	
АНАЛІЗ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	112
<i>Марія Назарко</i>	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ВИКЛИКИ НЕЗАКОННОГО ПЕРЕПРАВЛЕННЯ ОСІБ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ.....	114
<i>Ольга Бухта, Сніжана Тивонюк</i>	
ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	117
<i>Іванна Богельська</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ.....	119
<i>Лілія Іванюк</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У КРАЇНАХ ЄС	121
<i>Лілія Петько</i>	
СИСТЕМА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ PROZORRO: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ	123
Секція 4. Парадигма розвитку фінансового менеджменту під впливом глобальних змін і мегатрендів	
Sections 4. The paradigm of financial management development under the influence of global changes and megatrends	126
<i>Тетяна Косова, Ганна Соломіна</i>	
СУЧАСНА ПАРАДИГМА РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПЛАТФОРМІ АРХІТЕКТОНІКИ.....	126

<i>Наталія Павліха, Ірина Цимбалюк</i>	
СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІСКАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ПІД ВПЛИВОМ МЕГАТРЕНДІВ.....	129
<i>Надія Давиденко</i>	
ОЦІНКА РИЗИКУ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	132
<i>Галина Погріщук, Руслан Волощук</i>	
ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ЗАХОДИ З ПІДВИЩЕННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	135
<i>Ірина Краснова</i>	
<i>FINTECH</i> ІННОВАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПОВЕДІНКИ НАСЕЛЕННЯ.....	138
<i>Mykola Stetsko, Iryna Stetsko</i>	
TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL SUPPORT FOR THE CORPORATE SECTOR IN UKRAINE	142
<i>Вікторія Коваленко, Людмила Штефан</i>	
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ МЕГАТРЕНДІВ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	145
<i>Марина Ушакова</i>	
ТОРГОВЕЛЬНА МЕРЕЖА ЯК НАЙБІЛЬШ СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА КОНЦЕПЦІЯ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	147
<i>Ігор Стефанів</i>	
НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІНАНСАХ.....	149
<i>Ірина Федорович</i>	
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	152
Секція 5. Фінансова політика сталого розвитку аграрного сектора економіки Sections 5. Financial policy of sustainable development of the agricultural sector of the economy	154
<i>Тетяна Калашнікова</i>	
ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ З ПРОДАЖУ ЗЕМЛІ ЯК СКЛАДОВА ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ.....	154
<i>Володимир Семцов, Вікторія Мирончук, Світлана Цуркан</i>	
СУМЛІННА СПЛАТА ПОДАТКІВ ЯК ОBOB'ЯЗKOBA УMOBA CТІЙКОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ	157
<i>Олена Лемішко</i>	
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЗА РАХУНОК КОШТІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ.....	160
<i>Іван Демченко</i>	
АКТИВІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	164

Галина Кулина

МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ..... 167

Олена Яцук

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ..... 169

Секція 6. Глобальні тренди сучасного банківського та страхового бізнесу

Sections 6. Global trends of modern banking and insurance business 173

Олександр Дзюблюк

МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЧНОЇ КРИЗИ..... 173

Максим Алексеєнко

РЕГУЛЮВАННЯ МОНЕТАРНИХ ПРОЦЕСІВ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ 176

Жанна Довгань

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ..... 178

Вікторія Коваленко

РОЛЬ БАНКІВ В ЕКОНОМІЧНОМУ ЗРОСТАННІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ 181

Людмила Примостка

ТРЕНДИ ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ..... 183

Олена Примостка

КЛЮЧОВІ ДРАЙВЕРИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА..... 187

Діана Завадська

ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ..... 189

Антоніна Шолойко

СВІТОВІ ТРЕНДИ ДИСТРИБУЦІЇ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ..... 192

Галина Забчук

СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ..... 195

Ольга Іващук

НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ..... 200

Ярослав Чайковський

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ 202

Світлана Король, Наталія Гриців

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ДЕТЕРМІНАНТИ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ 206

Ігор Собко

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ..... 209

Анастасія Курячей

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В УМОВАХ РИНКОВИХ ВІДНОСИН..... 211

Євген Чайковський

ІННОВАЦІЇ В СФЕРІ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ 213

Секція 7. Сучасні пріоритети розвитку фінансів домогосподарств

Sections 7. Current priorities for the development of household finances..... 217

Світлана Коваль

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ 217

Оксана Квасниця

УПРАВЛІННЯ ОСОБИСТИМИ ФІНАНСАМИ 220

Наталія Карпишин, Назарій Низдрона

СПОЖИВЧІ РІШЕННЯ НАСЕЛЕННЯ 222

Оксана Кухарська

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НА ОСОБИСТІ ФІНАНСИ ДОМОГОСПОДАРСТВ 224

Секція 8. Облік, аналіз, аудит та оподаткування: основні тренди розвитку

Sections 8. Accounting, analysis, audit and taxation: the main trends of development..... 227

Василь Дерій, Марія Гуменна-Дерій

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА БІЗНЕСУ ЩОДО МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ У БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ..... 227

Наталія Починок, Володимир Фаріон, Олег Шевчук

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ: МЕТОДИ ОЦІНКИ НА МІКРОРІВНІ 230

Ірина Омецінська

ФІНАНСОВА ТА УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ..... 232

Ірина Бенько

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ 234

Nataliya Melnyk

SHARING ECONOMY: ACCOUNTING ASPECTS..... 236

Наталія Зарудна

ВПЛИВ КАРАНТИНУ 2020 РОКУ НА ОРГАНІЗАЦІЮ СИСТЕМИ ОБЛІКУ 239

Світлана Сисюк

ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СПЕЦИФІКА 241

Kseniia Redko

INTERNATIONAL EXHIBITIONS AS A MODERN MARKETING METHOD IN THE EXPORT MARKET 244

Вікторія Коваленко

д-р екон. наук, професор

Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна

РОЛЬ БАНКІВ В ЕКОНОМІЧНОМУ ЗРОСТАННІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ

Структурні перетворення фінансової системи, моделей соціально-економічного розвитку, циклічність економічних процесів обумовлюють необхідність адаптації банківського бізнесу до змін інституційного середовища, посилення дієвості регуляторного механізму. В умовах рецесії, нестабільності розвитку світової економіки вагомим значення набувають питання активізації ролі банків у забезпеченні економічного зростання, зокрема розвитку реального сектору економіки.

Структурні дисбаланси економіки призводять до порушення економічного циклу відтворення та викликають диспропорції між реальним сектором економіки та фінансовим сектором, що в кінцевому підсумку порушує закономірність процесу економічного зростання. До основних чинників, що викликають дисбаланси в економіці України слід віднести: скорочення реального сектору економіки; прискорення інфляції призвело до зниження доходів населення та споживання в реальному вимірі; зростання частини відтоку коштів з економіки України на оборону; розвиток фінансового сектору супроводжується стрімким зменшенням банків, скороченням депозитної бази та пропозиції кредитів; заощадження зосереджені у фінансових установах, уряді та у домашніх господарствах; сировинна орієнтація промислового виробництва; підвищена вразливість до макроекономічних шоків; «хронічні» платіжні дисбаланси; імпортозалежність [1, с. 150].

Взаємозв'язок економічного зростання та розвитку фінансової системи вивчав ще на початку ХХ ст. Й. Шумпетер (1912 р.), який доводив роль банківської системи в забезпеченні приросту національного доходу шляхом ефективного інвестування [2, с. 63].

Визначальна роль банків в економічному зростанні має прояв через функції, що вони виконують. Відповідно до закону України «Про банки і банківську діяльність», банки виконують такі функції:

Створення грошей і регулювання грошової маси – банківська система оперативно змінює масу грошей в обігу, збільшуючи або зменшуючи її відповідно до зміни попиту на гроші. У виконанні цієї функції приймають участь всі ланки банківської системи (НБУ і комерційні банки), і вона стосується всіх напрямів банківської діяльності.

Трансформаційна функція – банки, мобілізуючи вільні кошти одних суб'єктів господарювання і передаючи їх іншим, мають можливість змінювати (трансформувати) величину й строки грошових капіталів та фінансові ризики.

Стабілізаційна функція – забезпечення сталості банківської діяльності та грошового ринку [3].

Кожна з цих функцій впливає на стабільність функціонування банків, величину заощаджень та інвестиції, отже, і на економічне зростання. Процеси фінансової інтеграції, транснаціоналізації та концентрації капіталу призводять до фундаментальних інституційно-структурних зрушень в економіці країни [4, с. 64].

Відповідно до першої функції – створення грошей і регулювання грошової маси, слід відмітити, що її прояв відбувається на підставі достатності рівня монетизації економіки держави. У свою чергу, на рівень монетизації економіки безпосередній вплив здійснює сталість розвитку фінансово-кредитної системи, зокрема банківської системи, який можна оцінити за досягнутою ринковою позицією банків [5, с. 433].

Економічне зростання держави залежить, в першу чергу, від динамічного розвитку реального сектору економіки, та оцінюється за допомогою виробленого валового внутрішнього продукту. При цьому, для розвитку реального сектору завжди потрібні додаткові джерела фінансування, які мають форму кредитних ресурсів банківської системи. Представлена теза реалізується через трансформаційну функцію, яку виконують банки.

Остання функція, що визначає роль банків в економічному зростанні – це стабілізаційна. Достатній рівень капіталізації банків та запасу їх фінансової стійкості, дозволяють їм акумуляцію та розподіл фінансових ресурсів з метою економічного піднесення усіх виробничих та обслуговуючих сфер.

На сьогодні для банків залишаються не вирішеними проблеми капіталізації, підвищення якості надання послуг, проблемні питання пов'язані з карантинними обмеженнями, які викликані COVID 2019, низький рівень конкурентоспроможності банківського сектору. Хоча при цьому слід констатувати, що банки на сьогодні знаходяться під дією хвилі четвертої промислової революції, розвитком сучасних фінансових технологій, які спонукають їх переосмислювати філософію поведінки на ринку та приймати стратегічні рішення щодо подальшого їх функціонування.

Таким чином, можна констатувати, що банківська система України поступово виходить з кризового стану: відбулося скорочення неплатоспроможних банків, зростає прибутковість, підвищується рівень капіталізації, з боку НБУ спрощено процедури докапіталізації та реорганізації банків, запроваджено новий інструмент підтримки ліквідності банків, запроваджено нові вимоги до розрахунку банками кредитного ризику тощо.

Задля забезпечення власної конкурентоспроможності банкам за доцільне запроваджувати продуктивні стратегії розвитку, застосовувати інновації в банківській сфері, створювати позитивний імідж з метою відновлення довіри з боку економічних суб'єктів господарювання.

З метою недопущення негативного впливу фінансової кризи на банківську сферу та запобігання її наслідкам, мають бути розроблені та реалізовані стратегічні завдання у цьому напрямку як для ризик-менеджменту банків, так і Національного банку України та уряду країни, зацікавленої в стабільному функціонуванні банківської системи, а отже і економіки в цілому.

При цьому важливо застосовувати принцип системної взаємоузгодженості та координації грошово-кредитної та бюджетно-фіскальної політик через поєднання прямих і непрямих важелів регулювання грошово-кредитного ринку, індикатори яких впливатимуть на формування сприятливого макроекономічного середовища для стабільного і ефективного функціонування на фінансового ринку банків як основних фінансових посередників, які відбивають визначальну роль в економічному зростанні держави.

Список використаних джерел

1. Коваленко В. В., Белова Ю.М. Забезпечення конкурентоспроможності банків України в умовах структурних дисбалансів економіки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2016. Вип. 20. Ч. 2. С. 149-152.
2. Furkani H., Mylyany R. Islamic Banking and Economic Growth: Empirical Evidence from Malaysia. *Journal of Economic Cooperation and Development*. 2009. No. 30 (2). P. 59–74.
3. Про банки і банківську діяльність: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
4. Краснова І.В. Роль та місце банківської системи в забезпеченні економічного зростання в умовах фінансової інтеграції. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 21. С. 63-69.
5. Коваленко В.В. Вплив грошово-кредитного сегменту національної економіки на рівень монетизації. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 6 (11). С. 432-438.

Людмила Примостка

д-р екон. наук, професор

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна*

ТРЕНДИ ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Динамічне зростання фінансового сектору, посилення його ролі та значення в суспільно-економічному просторі як на міжнародному рівні, так і на рівні національних систем стало одним з актуальних глобальних трендів сучасності. Ефективне функціонування фінансового ринку розглядається як домінуюча передумова сталого економічного зростання. Відповідно актуалізується проблема обґрунтування стратегії розвитку фінансового бізнесу, яка б враховувала зростаючі ризики, пов'язані з невідповідністю